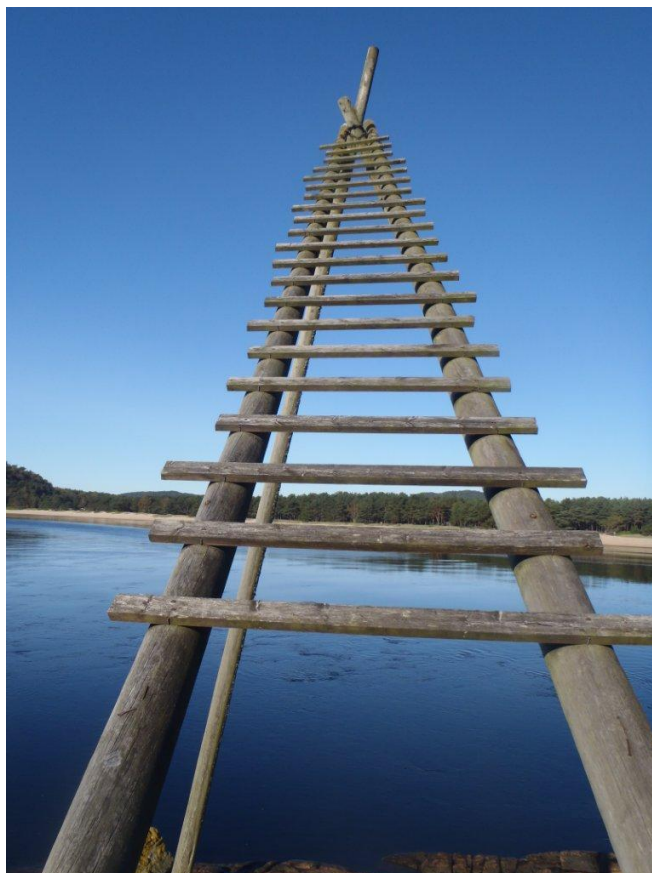

Årsplan

Skjebstad barnehage

2025-26

Fra 01.08.25 til 31.07.26

Barnehager i Lindesnes kommune

Lek og læring i et trygt og godt barnehagemiljø

Fastsatt av samarbeidsutvalget 19.06.25

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	1
Vår barnehage.....	2
<i>Rammeplanen om årsplan</i>	2
Presentasjon av barnehagen	2
Ny i barnehagen	2
Retningslinjer ved sykdom	3
Overganger innad i barnehagen.....	3
Overgang barnehage – SFO/ skole	4
Våre felles verdier	5
Den autoritative voksenstilen	6
Fra kommuneplanen for Lindesnes kommune, Bedre sammen	7
Felles satsningsområder for oppvekst i Lindesnes kommune.....	7
Hovedsatsingsområder i vår barnehage.....	8
Tverrfaglig samarbeid	9
Samarbeid mellom hjem og barnehage	9
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest.....	9
Barn og barndom	10
Lek /læring	10
Demokrati og barns medvirkning.....	11
Kommunikasjon og språk	11
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	12
Bærekraftig utvikling.....	14
Livsmestring og helse	15
Psykososialt barnehagemiljø	16
Inkluderende barnehagemiljø	16
Vurdering og veien videre	18
Tabell som illustrerer eksempler på progresjon.....	20
Årshjul – oversikt over temaarbeid, aktiviteter og fester	21
Planleggingsdager for barnehageåret 2024- 2025	22
Tips til ressurser og verktøy for personalet	22

Rammeplanen om årsplan

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis.

Vår barnehage

Skjebstad barnehage er en kommunal barnehage i Lindesnes kommune. Vi har tre avdelinger og for barnehageåret 2025 – 2026 vil de se slik ut:

Marilhøna: 14 barn i alderen 2-3 år **Edderkoppen:** 12 barn som er 1 år **Maurtua:** 25 barn i alderen 3-6 år

Vedtekter for kommunale barnehager finner du [her](#) . Her må det en ny link pga ny hjemmeside til kommunen

Presentasjon av barnehagen

Besøksadresse: Rundveien 11, 4513 Mandal

Postadresse: Nordre Heddeland 26, 4534 Marnardal

Telefonnummer:

382 62 724 Kontor

916 92 661 Edderkoppen

916 92 662 Marilhøna

916 92 660 Maurtua

e-post: skjebstad.barnehage@lindesnes.kommune.no

Facebook: Skjebstad barnehage – Lindesnes kommune

Ny i barnehagen

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Starten i barnehagen er spesielt viktig, og barna må bli trygge på oss som jobber her. For å styrke og sikre det arbeidet, jobber vi mye med voksenrollen og bevisstheten rundt hvorfor det å trygge barna er så viktig. Det er avgjørende at de ansatte er tilgjengelig og sammen med barna i ulike situasjoner, og vi skal se hvert enkelt barn.

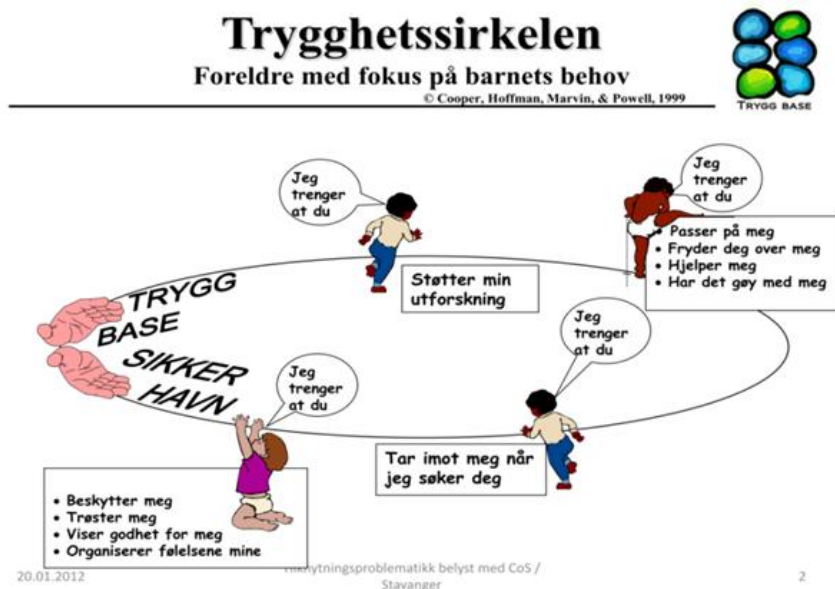
Tilvenningen hos oss varer i fem dager, og foreldrene er aktivt med i den perioden. Slik er foreldrene med på å trygge barna i den nye tilværelsen, og vår erfaring med en foreldreaktiv oppstart er at barna får en bedre start på barnehagelivet. De blir raskere trygge ved at vi samarbeider med hjemmet, og investerer mer tid i tilvenningen.

I barnehagen legger vi opp til at hvert barn får primærkontakter. De følger foreldrenes rutiner sammen med barnet, og blir kjent med deres vaner. Målet er at barnet og foreldrene har en trygg voksen nær den første tiden, og etter hvert som barnet trygges utvides kretsen.

Vi har et felles foreldremøte i forkant av barnehagestart. Her går vi gjennom innholdet i de fem tilvenningsdagene og poengterer viktigheten med å investere i oppstarten til de små.

I bevisstgjøringen hos både foreldre og ansatte i dette arbeidet bruker vi trygghetssirkelen:

Retningslinjer ved sykdom

Se link Helsenorge.no: [Når barn bør være hjemme fra barnehagen](#)

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

Vi har erfart at et tidlig samarbeid mellom avdelingene er helt nødvendig, for at barn og foreldre skal føle seg trygge og ivaretatt. Vi begynner så smått like etter nyttår, med at noen barn (dette rulleres) alltid er med når vi hjelper hverandre under møteavvikling. Fra påske har vi mer fast opplegg og er på besøk på aktuell avdeling. Alt skjer på barnas premisser og i deres tempo, og vi øker på etter hvert som vi ser at de er klare for det. Dette gjør vi i grupper, og det er alltid en kjent voksen med.

Trygghet er en viktig del av denne prosessen, og det vi sammen med foreldre kan gjøre for barnet, er å skape trygghet og forutsigbarhet. Vi prater mye med barna om at de snart skal bytte avdeling, slik at de skal bli så godt forberedt som mulig, og slik at vi kan ta tak i det de er opptatt av omkring dette.

Vi har felles uteplass, og felles utetid, og det er en fin arena til å bli kjent på tvers av avdelingene. Slik kan også foreldrene få treffe voksne fra den nye avdelingen, som dermed blir kjente ansikter. På vårens foreldresamtaler prater vi om overgangen til ny avdeling, om forventninger og om barnas behov, samt gir dem innføring i nye rutiner. Dette vil være med på å trygge foreldrene, og som vi vet; trygge foreldre gir trygge barn.

Overgang barnehage – SFO/ skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Foreldre, barn, barnehage og skole samarbeider for å skape en god overgang. For at barnet skal få en god start i skolen, er det viktig at skolen får opplysninger om det enkelte barns behov og utvikling. Våre rutiner for informasjon til skolen innebærer blant annet at vi fyller ut skolestartskjema sammen med foresatte og barn. Dette blir sendt videre til skolen, dersom foresatte godkjenner det. Formålet med skjemaet er at skolen skal kunne tilrettelegge skolestarten best mulig for det enkelte barnet. Informasjonen skal bidra til å:

- Skape trygghet for barnet og foresatte ved skolestart
- Sikre sammenheng i læringen og utviklingen til barnet
- Gi læreren som skal ha barnet mulighet til å få litt kjennskap til den nye eleven.

For noen barn vil det også være behov for å ha et overføringsmøte med foreldre/foresatte, barnehagen og skole. Her utveksles informasjon som kan være viktig for skolen/SFO å inneha. Terskelen for å ha overgangsmøte er lav, og det er flere barn som har det hver vår. Tanken her er at jo bedre forberedt skolen er, jo bedre kan de ta imot barna og jo tryggere blir overgangen.

Vi i Skjebstad barnehage har en egen førskolegruppe. I det siste året før skolestart har vi en fast turdag i uka, vi har vanntilvenning/ svømmekurs, 10 ganger en formiddag pr. uke, og vi har en fast førskolegruppedag.

Besøk til SFO og skolen flere ganger siste halvår før skolestart. Vi treffer «gamle kjente» i skolegården, og her oppstår det ofte fin og god kontakt.

Når det gjelder siste året er vi bl.a. innom ulike tema som: Språkleker, Naturfag & eksperimentering, Geometri & matematikkstimulering, Antall, mengde & begreper, Spillgrupper, Førstehjelpskurs, IKT, Sang- & ringleker, vi lager mat og vi baker.

Målene vi har satt oss er:

- Barn og voksen hilser på hverandre med et godt blikk.
- Vi har det gøy.
- Kjenne hverandre godt med tanke på skolestart.
- Samarbeide.
- Grunnleggende språk og matematikklæring/stimulering.
- Motorisk stimulering.
- Konsentrasjon og utholdenhet.
- Motta og utføre beskjeder.

Vi bruker bl.a. verktøy som:

- **Snakkepakken:** Det er et pedagogisk opplegg rettet mot språk og begrepslære. Den inneholder spill, puslespill, dukker og veiledningsbøker for den voksne.
- **Språksprell:** Det inneholder metodiske språkleker for barn fra 4-6 år. Målet er å stimulere barnas språklige, og spesielt den fonologiske bevisstheten. Barna vil da få en mer språklig felles plattform, og de stiller med mer like forutsetninger. Barna vil også stå sterkere med tanke på skriftspråket ved skolestart.

Barnehagens formål og innhold (§ 1 i Barnehageloven)

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskap og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Våre felles verdier

Barna i barnehagene i Lindesnes kommune skal oppleve at barnehagen er et godt sted å være, hvor de får leke, lære og blir møtt med respekt og tillit. Personalet jobber kontinuerlig med utvikling av barnehagens kvalitet ved å sette av tid til refleksjon over egen praksis og gjennom ulike kompetansehevende tiltak.

Den autoritative voksenstilen

Autoritativ voksenrolle (Baumrind, 1991)

Det autoritative perspektivet:

(Roland et al., 2014, s 17.)

Den autoritative voksne bygger en positiv relasjon med barna og mestrer balansen mellom varme og kontroll. Den voksne ser barnets perspektiv og har medvirkning i fokus. Krav settes ut fra barnets forutsetninger, og den voksne utøver positiv grensesetting. Voksenstilen er preget av varme og respekt for barnet.

Fra kommuneplanen for Lindesnes kommune, Bedre sammen

- *Våre innbyggere er godt rustet for utdanning og arbeidsliv. Barnehage er en mestringsarena for alle.*
 - *Vi utvikler systemer slik at alle barn får brukt sitt talent og læringspotensial.*
 - *Vi vektlegger skapende arbeidsmåter, som entreprenørskap i barnehage og skole.*
- *Lindesnes kommune har en sunn økonomi og en robust organisasjon.*
 - *Vi utvikler rause ledere som gir rom for nytenkning og handlekraft, som involverer og motiverer og skaper resultater gjennom trygge medarbeidere.*
 - *Vi styrker digitale ferdigheter blant ansatte og innbyggere, og bruker teknologi for å forenkle og forbedre arbeidsprosesser og samhandling på tvers.*
- *Alle som kan, deltar i yrkeslivet, og vi har økt andel som er i lønnet arbeid.*
 - *Vi øker antall læreplasser innen utdanninger hvor det er behov for arbeidskraft.*
 - *Vi tilrettelegger for at mennesker kan få brukt sin arbeidsevne ved behov for redusert stilling.*
- *Barn har en trygg oppvekst som gjør dem rustet til å mestre livet.*
 - *Barn medvirker aktivt i sin hverdag*
 - *Vi legger til rette for at alle barn og unge trives i et godt og inkluderende miljø*
 - *Vi avdekker barns behov for støtte og hjelp tidlig, og det følges opp*
 - *Vi øker vår kompetanse på barn og unges digitale liv, for å forstå mulighetene dette gir og forebygge uønskede hendelser.*

Felles satsningsområder for oppvekst i Lindesnes kommune

Hovedsatsingene i oppvekst i sees i sammenheng med Regionplan Agder 2030, Kommuneplanen «Bedre sammen 2020-2032», Rammeplan for barnehager og Regional strategi for kompetanseutvikling i barnehagene (ReKomp). Satsingsområdene samsvarer med Temaplan mestring 2023-2030 og Målbilde og handlingsplan 2023 – 2026 for oppvekst.

- Digitalisering
 - Mål:
 - Økt effektivitet og kvalitet i ledelse og forvaltning
 - Mer læring og økt inkludering for barn og unge
 - Oppdatert og fremtidsrettet kunnskap, kompetanse og kunnskapshåndtering
 - Helhet og sammenheng i opplæringsløpet
 - God og åpen kommunikasjon og kunnskapsoverføring mellom barn og unge, foresatte, barnehage, skole og det tverrfaglige kompetansemiljøet
 - Barnehagene våre oppgraderer det digitale utstyret sitt, og vi får økt digital kompetanse i personalgruppa gjennom Regional Kompetanseheving (ReKomp).
- Entreprenørskap
 - Mål:
 - Utvikle barn og ungdoms kreativitet, skaperglede og mestringstro
 - Gi barn og ungdom forståelse for betydningen av verdiskapning og nyskapning i arbeidslivet
 - Fremme barn og unges samarbeidsevne og ansvarsbevissthet
 - Styrke samhandling i lokalsamfunnet mellom næringslivet- og arbeidslivet og barnehagene og skolene
 - For barnehagene våre kan det eks bety at vi samarbeider med eks SKAP folkehøyskole, noen barnehager er «Livsglede barnehager» og andre har et tett samarbeid med det lokale næringslivet.
- Inkludering
 - Mål:

- Alle barn og unge i Lindesnes skal ha et opplæringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring
- Alle barn og unge i Lindesnes opplever mestring på trygge og gode leke og læringsarenaer
- Alle barnehager og skoler i Lindesnes arbeider helhetlig og systematisk med utvikling av godt foreldresamarbeid og utvikling av gode nærmiljøer
- For våre barnehager kan det eks bety at vi har et høyt fokus på voksenrollen til den ansatte, vi er opptatt av mangfold og vi jobber bevisst mot krenkelser.
- Kommunsjef oppvekst presiserer i sitt oppdragsbrev 2025 at alle enheter skal jobbe mot inkluderende arenaer, hvor likeverd og medvirkning er kjerneverdier.
- Språk, lesing og skriving
 - Mål:
 - Det er bibliotek og utlån av bøker i alle barnehager.
 - Alle barn blir lest høyt for hver dag i barnehagen.
 - Det er et spennende leseprosjekt i barnehagen hvert år.
 - For våre barnehager kan det eks bety at vi bruke dialogisk lesing som metode.
 -

Hovedsatsingsområder i vår barnehage

Barnehagen har, etter evaluering av årsplanen for forrige barnehageår, vurdering av praksis og innspill fra barn og foresatte, valgt følgende hovedsatsingsområder for neste barnehageår: «**Fremme vennskap og fellesskap**».

Vi startet våren 2022 med et utviklingsarbeid innenfor Rammeplansområdet «**Fremme vennskap og fellesskap**». Dette i regi av ReKomp som tidligere er nevnt, og det er vårt fokus på inkludering som er Oppveksts viktigste satsingsområde fremover. Vi går inn i et samarbeid med Universitet i Agder høsten 2025, og da bygger vi videre på satsningsområdene sammen med dem.

Skjebstad Barnehage jobber aktivt for at alle barn skal føle seg som en del av fellesskapet. At alle barn i barnehagen har minst en venn å leke med og som de føler vil leke med seg. Alle barna i barnehagen skal bli sett og hørt. Personalet vil jobbe med dette området på mange ulike plan og i mange år fremover.

For å få et psykisk helsefremmende miljø for barn er (Line Melvold, 2018) disse 3 faktorene helt sentrale: Vennskap, mestring og mulighet for å påvirke.

ET PSYKISK HELSEFREMMEDE MILJØ FOR BARN:		
VENNSKAP	MESTRING	PÅVIRKE
ALLE BØR HA TILGANG TIL MILJØER MED VENNSKAP OG SOSIAL STØTTE, OG OPPLEVE POSITIVE RELASJONER TIL VOKSNE, JEVNAGAMLE OG YNGRE. DET BETYR BLA AT INGEN BØR UTSETTES FOR DISKRIMINERING, MOBBING ELLER Å BLI HOLDT UTENFOR FELLESSKAPET MED JEVNALDRENDE.	ALLE BØR FÅ OPPLEVE MESTRING. INGEN BØR OPPLEVE Å TAPE PÅ ALLE ARENAER OG OMRÅDER I LIVET. KRAVENE EN UTSETTES FOR, BØR VÆRE RIMELIGE UT FRA DEN ENKELTES FORUTSETNINGER OG MULIGHETER. Å LYKKES MED NOE BIDRAR TIL ET POSITIVT SELVBILDE OG EN POSITIV IDENTITET.	ALLE BØR FÅ MULIGHETER TIL ENGASJEMENT OG VÆRE MED PÅ Å PÅVIRKE SIN EGEN HVERDAG OG OMGIVELSER. DETTE BIDRAR TIL Å SKAPE POSITIVE HOLDNINGER OG MOTVIRKE PASSIVITET OG LIKEGYLDIGHET.
TILTAK:	TILTAK:	TILTAK:
1. VARME OG GRENSESETTENDE ANSATTE/VOKSNE	1. VARME OG GRENSESETTENDE ANSATTE/VOKSNE	1. VARME OG GRENSESETTENDE ANSATTE/VOKSNE
2. TEGN TIL TALE	2. TEGN TIL TALE	2. TEGN TIL TALE
3. LEGGE TIL RETTE FOR BARNES LEKEMILJØ	3. LEGGE TIL RETTE FOR BARNES LEKEMILJØ	3. LEGGE TIL RETTE FOR BARNES LEKEMILJØ

Profilen vår er Kropp, bevegelse, mat og helse: **Aktive barn er glade barn!** Personalet er kurset i uteliv og tur, og vi har ansatte som er naturloser. Alle ansatte har tatt et nettkurs hos opplysningskontoret for frukt og grønt, og vi har utarbeidet en meny med mye fisk og vegetar.

Målet er at barna skal være fysiske aktive hver dag, og vi skal ha ulike aktiviteter sammen med barna hver dag i løpet av barnehageåret. I løpet av barnets tid i barnehagen skal barna:

- Ha vanntilvenning i svømmehall
- Ha førstehjelpskurs
- Bli kjent med og prøvd ut ulike idrettsgrener
- Ha friidrett og tatt del i Idrettsdagen
- Bli kjent med MiniRøris
- Lære sang- og ringleker
- Ha sykkelaktiviteter
- Vite om hva som er sunn mat og være aktiv med i matlaging
- Være ordensbarn: ta del i praktiske oppgaver på avdelingen
- Ha musikk- og bevegelesesleker både i samlinger ute og inne
- Ha formingsaktiviteter ute og inne
- Lære om kroppen
- Bli møtt med og lære å gi god berøring
- Være med på Ski- og akedag
- Være med i arbeid i barnehagens kjøkkenhage

Tverrfaglig samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn er nå samlokalisert i Familiens hus, der man treffer helsesykepleier, familierapeut, psykolog, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes rett til medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er, ifølge barnekonvensjonen og barneloven, foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan. [Rammeplan om samarbeid mellom hjem og barnehage](#)

Det finnes et nasjonalt utvalg for foreldre med barn i barnehagen - [fub](#)

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet. Alle som jobber i barnehagen må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med

der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil, som en hovedregel, bli informert og involvert i saker som gjelder deres barn.

Barn og barndom

Barneheten skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

Lek /læring

Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med rammeplanens fagområder. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Rammeplanen [om fagområdene](#).

Barneheten skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Lek og læring i barneheten forgår både ute og inne, -både analogt og digitalt. Fra Rammeplanen [Om barnehagens digitale praksis](#)

Slik vil barneheten benytte digitale verktøy for å berike barnas lek og læring:

- Lydbok
- Pedagogiske spill på nettbrett
- Filmer/ musikk på lerret/pc innenfor tema på halvårsplanen og barnas interesser
- Prosjektor
- Lydlotto
- Danselek inne og ute
- Innhenting av kunnskap
- Delta på kopiering, skrive ut fra pc/nettbrett, laminering eller makulering
- «Blåfjell kino» eller annen julekalender i desember.
- Daglig dialog - Bilder fra opplevelser, øyeblikk og uken som har vært.

Punkter for egenvurdering

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- *Barna tar egne bilder på tur*
- *Bruke nettbrett sammen med en voksen*

Her er et eksempel på en leksituasjon der verdiene i rammeplanen kommer til syne:

Vi sitter rundt bordet og leker med klosser, dyr og biler. Plutselig sier et av barna på 3,2 år: En Serval er en blanding mellom gaupe, leopard og tiger. Den ser ut som en stor katt. Den voksne spør så barnet: "Hvilke dyrelyd sier den da?" "Krrrrr" sier barnet. Den voksne og barna rundt blir enda mer nysgjerrig på hva en Serval

er, og finner frem nettbrettet. Sammen søker de opp dyret og fortsetter den gode samtalen via bildene de finner.

Demokrati og barns medvirkning

Barnehagen skal fremme danning og læring. Med danning mener vi livslang læring der de voksne møter barna åpent og undrende, og barna opplever at de er likeverdige og aktive parter. I framtiden trenger vi mennesker som er delaktige, ansvarlige, kreative og reflekterte.

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende felleskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som selvstendige mennesker. Uavhengig av alder og forutsetninger, skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen. Rammeplanen om [demokrati](#) om [barns medvirkning](#) og [om læring](#).

Punkter for egenvurdering

For vurdering av måloppnåelse og som grunnlag for refleksjon over egen praksis, har vi prioritert å se etter disse punktene:

Barna som går i Skjebstad barnehage skal vite at de er viktige, og at vi voksne lytter til deres ideer og meninger. Vi tar dem med på prosesser, fra ideer til gjennomføring. Vi legger til rette for reelle valg. Det er ikke alt vi kan gjennomføre, men barna skal likevel føle seg verdsatte og hørt. Grunnholdningen til personalet er at alle barn skal få mulighet til innflytelse på egen hverdag. Alle skal kjenne følelse av egenverdi og kunne samhandle med andre.

Her er eksempler på hvordan demokrati og barns medvirkning kan komme til syne i barnehagen:

Vi lager rammer som sikrer at alle får rullert på å være med på forskjellige aktiviteter. Maurtuas mat-grupper. I mat-gruppen er det barna som bestemmer hva måltidet skal være, med veiledning fra en voksen på rammene barnehagen har. Barna er ukens hjelper på rullering, de ordner i kjøkkenhagen og rydder på uteområdet.

Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling, i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Rammeplanen om [kommunikasjon og språk](#)

I vår barnehage har vi et inspirerende og innbydende språkskap. Skapet er plassert strategisk i personalgangen, der alle tre avdelingene har tilgang til utstyret. Skapet inneholder bøker, eventyr og visuelt materiell som skal brukes sammen med barna i samlinger, hviling eller i språkgrupper. Vi har små esker der vi oppbevarer figurene til ulike kjente eventyr. Barn lærer bedre ved å få eventyropplevelsen både visuelt og verbalt. Etter at barna er blitt fortalt eventyret flere ganger, kan barna selv gjenfortelle og leke med konkretene. Dette øker

den språklige bevisstheten og begrepene blir implementert hos barnet. Språkskapet inneholder bøker for barn fra 0 - 6 år. Bøkene handler om eventyr, følelser og temaer barna er innom gjennom et barnehageliv.

Språk er avgjørende for læring, sosiale relasjoner og vennskap, og den grunnleggende utviklingen skjer i barnehagealderen. Vi bruker bl.a. «Snakkepakken» med tanke på språkstimulering. Dette er et verktøy som inneholder spill, eventyr og figurer som blir brukt i språkgrupper og samlingsstund. «Snakkepakken» er en del av språkskapet. Ved å bruke «Snakkepakken» jevnlig blir vi også mer bevisst det språklige samspillet som foregår i løpet av dagen.

Vi bruker også «Språksprell». «Språksprell» er metodiske språkleker for barn fra 4-6 år. Her fokuseres det på fire områder: oppmerksomhet for lyd, rim & regler, stavelsesdeling og forlydanalyse. Målet her er å stimulere barnas språklige og spesielt den fonologiske bevisstheten. Å leke med språket er nyttig og viktig for alle barn.

«Tegn til tale» blir brukt både med enkelt barn som har behov for støtte i språkutviklingen og med hele barnegruppen blant annet med sanger og tegn for ulike følelser og de primære behov. Dette støtter opp om talespråket, er en ressurs i språkutviklingen, og også positivt for de flerspråklige barna.

For å fokusere ytterligere på språk og språkstimulering har vi innført «Bokløp». Bøker er en viktig del av barns språkstimulering. Det trigger barnets fantasi, det er sosialt og det er spennende og kunne gå inn i en ny fremmed verden. Det er også en fin måte å få barn, foreldre og ansatte mer interessert i barnebøker. Dette foregår i en viss periode gjennom barnehageåret, og har sitt eget opplegg!

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi legger til rette for at bøker er synlig og tilgjengelig på avdelingene
- Vi jobber mye med konkreter i hverdagen for å forsterke språket
- Vi har fokus på å formidle eventyr til barna med ulike metoder (dramatiseringer, bordteater, bokformidling med bilder, flanellograf)
- Vi jobber mye i små grupper for å møte barnet i sin utvikling
- Vi bruker biblioteket jevnlig

Her er et eksempel på hvordan verdiene i rammeplanen kan komme til syne i arbeid med kommunikasjon og språk: Ole på 2,6 år sitter ved bordet og leker med bondegårdsdyrene. Han har stilt opp alle sauene, kuene og grisene etter størrelse. Voksen Anita kommer bort til han og spør «hva er det du leker med Ole?». «Nå kommer jeg og tar deg», sier Ole mens han gjør seg skummel mot Anita. «Hjelp», sier Anita. «Er du trollet som skal ta meg?». «Ja, og nå er det den lille sin tur», sier Ole. Ole glemmer så Anita og fortsetter å dramatisere fra «Bukkene Bruse» mens han leker med gårdsdyrene.

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi leser bøker.
- Formidler eventyr- vi bruker da ulike formidlingsmetoder (bordteater, lydbøker, dramatisering, bokformidling, prosjektor, eventyrapp og filmvisning)
- Tegn til tale.

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet, der mangfold sees på som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt. Rammeplanen om [mangfold og gjensidig respekt](#) og om [likestilling og likeverd](#)

Punkter for egenvurdering

Skjebstad barnehage er en barnehage som har rom for alle kulturer og religioner. Vi er åpne og lyttende til foreldre og barn som har ulike religioner, livssyn og levesett. Vi i Skjebstad er opptatt av at alle barn skal behandles likt, og at barna behandler hverandre med likeverd og gjensidig respekt. Dette gjør vi ved å være til stede sammen med barna og veilede dem der vi ser det trengs.

Vi har ulike religioner blant barn og personalet i Skjebstad. Vi ønsker derfor å markere høytidene til de ulike religionene. Det er viktig med å kjenne livssyn som er representerte i barnegruppen. Vi vil markere den kristne kulturarvens høytider. Vi vil også markere andre religiøse, livssynsmestring og kulturelle tradisjoner som er til stede blant barn og personalet i barnehagen.

Vi vil at alle barn skal føle seg trygge og ivaretatt i Skjebstad barnehage. Personalet er sammen med barna på gulvet og i grupper. Dette gjør at hvert barn blir sett og fulgt opp. Hvert barn skal i løpet av barnehagedagen bli møtt med omsorg og respekt. Det er som styrer Nina sier: «Blir vi ikke glad i barna, så gjør vi ikke jobben vår»

Her er et par eksempel på hvordan mangfold, likestilling og gjensidig respekt kan komme til uttrykk i barnehagens praksis:

Eksempel 1:

I oktober har alle avdelingene FN dagen som prosjekt. Dette er en periode hvor barna får fortalt, vist og sett de ulike kulturene vi har i barnehagen. Vi finner frem og henger opp flagget som de ulike avdelingene representerer, barna lager kunst som vi selger til inntekt for veldedige formål, ofte i regi REDD BARNA.

Eksempel 2:

Det var full lek inne på avdelingen. I dukkekroken er det fire barn som skal leke familie. To av jentene begynner å krangle. Begge vil være mamma. Det å være mamma er ofte det som er mest stas. Den voksne på avdelingen kommer bort og foreslår at begge kan være mamma. Det skjønner ikke jentene. Det ender med at den voksne henter en bok som heter «Wilma har to mammaer».

I Skjebstad barnehage vil vi at alle barn skal få utforske og være den de selv vil være. Om barnet vil gå i kjole, leke med dukker eller være «Kaptein Sabeltann» skiller vi ikke på kjønn. Alle kan være den de selv ønsker å være, både i rollelek og i hverdagen.

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi vil markere høytidene til de religionene som er representert på avdelingen.
- Øve sammen med barna på å lytte til hverandre. Barna må lære å «gi og ta».
- Kommunikasjon rundt et måltid.
- Følelser og meg selv.

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i, både her og nå, og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling. Rammeplanen om [bærekraftig utvikling](#).

I Skjebstad barnehage er vi opptatt av å arbeide bærekraftig. Vi lærer om den verdenen vi lever i, og hvordan vi kan bidra til å ta vare på den. Vi ønsker at barna skal ta med seg dette som en grunnverdi i sitt liv. For å oppnå dette, jobber vi blant annet med «hvem er jeg?», barns medvirkning, undring og de gode samtalene.

Temaer vi jobber med gjennom året, som forsterker dette arbeidet er blant annet: markering av FN-dagen og samefolkets dag, vi dyrker og høster i grønnsakshagen vår, vi reparerer og tar vare på det vi har, kildesortering, vi har stort fokus på vennskap, hjelpe hverandre, vi bruker naturen og hver avdeling har en fast turdag i uka. Vi gjør oss godt kjent med nærmiljøet, her vil barna få eierskap og erfaring med å ta vare på naturen rundt oss.

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Ruskenuka. Vi plukker søppel sammen med barna i nærområdet.
- Vi planter tomater og paprika
- Barna sår fra frø, planter ut og følger utviklingen til høstingen på høsten.
- Søppelsortering.
- Vi bruker gjenbruksgjenstander i formingsaktiviteter.
- Vi bruker ikke engangsservise ved arrangementer

Eksempel: Vi går på tur til Buråsskogen. På vei til turplassen ser vi søppel som ligger langs veien. Vi ser, benevner og plukker med oss søpla slik at den ikke kan skade natur eller dyr. Når vi kommer frem til selve turplassen, kjenner vi på gleden med å utfolde oss i skogen. Kanskje fant vi noe spiselig på veien? Blåbær, surblad eller noen flotte kongler vi kan bruke til å lage noe gøy med. Når vi skal gå hjem sørger vi for at vi forlater plassen naturlig og ryddig.

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser. Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser, med rom for utforskning og sunne helsevaner. Vi gir barna grunnlag for å utvikle matglede, og vi gir dem kunnskap om hva som er sunn mat. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse i møte med rammeplanens fagområder. Barna skal møtes med en holdning der de voksne søker å forstå hva som ligger bak barns atferd. Barna skal støttes i å håndtere livene sine gjennom trygghet, relasjon og støtte til god følelsesregulering. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Rammeplanen om [livsmestring og helse](#)

«I hverandre møter vi oss selv. Opplevelsen av hvem vi er, skapes i relasjoner.» (Melvold)

I Skjebstad barnehage er vi svært opptatt av å gi barna en god hverdag og et godt grunnlag for sitt videre liv. Vi er opptatt av voksenrollen og hvilken betydning den har for å gi barna gode opplevelser. Vi jobber jevnt med voksenrollen gjennom Samspillsmetoden Dialog, COS, Våg å se, våg å handle og Være sammen.

Med barna jobber vi blant annet med fokus på relasjoner, vennskap, mestringer ved f. eks:

Følelse/ hygiene /eksperiment- samlinger og grupper, Sove – hvile-lese – den gode samtalen, matglede og smaksverksted, dele, turtaking, vennskap, jobbe med flerkulturelle samarbeid og felles opplevelser

Her er et eksempel på hvordan verdiene i rammeplanen kan komme til syne i arbeid med livsmestring og helse: En liten gruppe på 4-5 barn og 1 voksen pluss 2 gulrøtter har smaksverksted.

Smaksverkstedet er delt inn i to deler. Barna er med å forberede smaksverkstedet. Vi har på forhånd avtalt at vi skal lære noe om gulrøtter. Barna liker å undersøke og forske på ting. Hva skal vi gjøre med gulroten? Vi deler gulroten i flere like store deler. En del kutter vi i skiver og koker. Den andre annen del river vi opp på rivjern. Den tredje koker vi og moser. Den fjerde kutter vi i små staver og de skal være rå. Den sjette steker vi i panna. Smaksverkstedet kan også foregå på den måten at den voksne forbereder alt på forhånd. Så kommer smaksdelen. Vi sitter helt for oss selv i et rom, den voksne på den ene siden og barna sitter på den andre siden av bordet.

Den voksne har med seg den ene gulroten som vi ikke har gjort noe med. Vi skreller den for å se hva som er under. Spenningen stiger og vi kjenner plutselig at det lukter gulrotsaft. Lukter det andre vi har laget noe tro? Jo det lukter stekt og kokt. Hva smaker det da? Den voksne har med seg noen små skjeer som hun legger en bitteliten bit av en av gulrotrettene på. Hvert barn får hver sin skje. Vi begynner med å se, så lukte, ta på med en finger. Alt dette gjør vi for å fremme nysgjerrigheten på det som skal skje nå. Vi stikker tunga så vidt bort i det som er på skjeen. Hva smaker det? Er det mykt eller hardt. Hvis vi har krydder på snakker vi om hva de forskjellige smakene heter. Nå snakker vi om konsistens. Det er helt valgfritt om de vil svelge det ned. Det er tross alt tunga vi smaker med ikke magen. Vi tar smak for smak og jobber oss gjennom alt det vi har laget. Det er viktig at vi ikke er flere barn av gangen. Det er fordi vi undres sammen og alle må få smake, lukte og føle i sitt tempo. Det er uendelig mange måter å ha et smaksverksted på, vi syntes måten er både nysgjerrighetsskapende og lærerik måte for at vi skal kunne undre oss sammen med barna.

Med utgangspunkt i barnehagens prioriteringer, har vi valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Matglede
- Turer i skog og nærområdet fjern og nær.
- Hinderløyper
- Vanntilvenning for førskolebarna.
- Dansing og bevegelsesglede.

Psykososialt barnehagemiljø

Fra Barnehageloven kap. 8, §42

«Alle som arbeider i barnehage, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Alle som arbeider i barnehage, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.»

Alle som arbeider i barnehagen skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Ved mistanke om at et barn ikke har det trygt og godt skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal det settes inn egnede tiltak. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering. Barnehagen skal lage en skriftlig plan, og i planen skal det stå:

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres

Inkluderende barnehagemiljø

Fra Rammeplanen kap. 1

«Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at alle barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.»

Planen Jeg trives - trygt og godt barnehagemiljø er et arbeidsverktøy for alle barnehagene i Lindesnes kommune. Det skal være til hjelp for å sikre at alle barna har et trygt og godt barnehagemiljø. Dette er et mål for barnehagene. I utsagnet ligger det at barna skal trives og de skal oppleve inkludering og mestring hver dag.

Alle barn skal oppleve:

- Å bli ønsket velkommen i barnehagen hver morgen.
- Å ha noen å leke med.
- Å være viktige for andre barn og voksne.
- Forutsigbarhet i barnehagedagen.
- Mestring hver dag.

For å sikre dette må personalet:

- I tett samarbeid med foresatte sikre en god oppstart i barnehagen, hvor det legges vekt på tilknytning.
- Ha førstesamtale med foresatte, fortrinnsvis før barnet begynner, etter metoden «motiverende intervju».
- Møte barna med en hilsen og et smil når de kommer til barnehagen.
- Være der barna er for å vite hvordan barna har det, og kunne hjelpe når det trengs.
- Observere i lek og andre aktiviteter.

- Hjelp og støtte barn i/inn i lek – delta i lek.
- Være varme og grensesettende voksne, i tråd med teori fra Være sammen.
- Sørge for at barnehagen har forutsigbare rutiner.
- Sørge for at barna ikke har for mange å forholde seg til. Alle barn har en primærkontakt.
- Ta initiativ til aktiviteter og samspill som fremmer et inkluderende læringsmiljø.
- Være bevisst at de er modeller for barnas sosiale atferd.
- Korrigere hverandre dersom noen opplever at andre ansatte mobber eller krenker barn eller andre voksne.
- Hjelp hverandre til å bli oppmerksomme på barn som ikke trives, som plages eller ekskluderes.
- Være interessert i å snakke med barn, og ta initiativ til samtaler.
- Lytte til det barna forteller eller kommuniserer på andre måter.
- Lære barn om følelser, hvordan de kjennes og hva de heter.
- Snakke med barna om hvordan vi skal være mot hverandre slik at alle kan ha det bra.
- Ha tett kontakt og samarbeid med barnas foresatte hvor trivsel er et viktig tema. Dersom personalet er bekymret for et barn, deles det tidlig med foresatte (Med unntak av mistanke om vold og seksuelle overgrep).

Tegn på at barn trives og har det bra:

- Smil og latter.
- Deltar i lek – og kommer med innspill og forslag. Har varierte roller.
- Har venner.
- Har lyst til å gå i barnehagen.
- Tør å si ifra til en voksen dersom det er noe som ikke er bra.

Definisjon på mobbing i barnehage:

Barn utsettes for negative hendelser fra andre i lek og samspill, der de opplever å ikke være en betydningsfull person for fellesskapet (Lund & Helgeland 2015).

For å forebygge eller stoppe mobbeatferd, er det nyttig å analysere om det er noen opprettholdende faktorer i barnets omgivelser, som bør endres. I dette arbeidet bruker vi Thomas Nordahl analysemodell.

Den aller viktigste innsatsen for å motvirke mobbeatferd, er det generelle arbeidet personalet gjør med å skape et godt og trygt barnehagemiljø. Et miljø der de voksne er tilgjengelige og aktive sammen med barna, og hvor personalet ser, hører og involverer seg. Negativ atferd må stoppes og avlæres, og det er de voksnes ansvar at det blir gjort. Både de ansatte i barnehagen og barnas foresatte. I dette arbeidet er samarbeid mellom hjem og barnehage viktig og at det er lav terskel for å si ifra.

Foresatte kan forebygge mobbeatferd ved å:

- Være bevisst på hvordan andre barn og foresatte omtales.
- Være bevisst på å være gode rollemodeller i handling og kommunikasjon innad i familien og ute i sosiale sammenhenger, f.eks. på fotballkamp og i trafikken.
- Være engasjerte også i de andre barna.
- Be barn med seg hjem, la barna treffe hverandre i en annen setting enn den de er vant til i barnehagen.
- Prate med barna sine om hvordan de har det og hvordan det er greit å oppføre seg.

- Delta på foreldremøter hvor inkluderende holdninger og handlinger og mobbing er tema. Her avtales gjerne regler og tiltak for å sikre at alle barn (og foresatte) skal føle seg inkludert. F.eks. regler for burdagsinvitasjoner og opprettelse av gruppe på Facebook for foreldre på avdelingen.
- Følge opp de reglene og tiltakene som er avtalt på foreldremøter.
- Sammen med personalet i barnehagen ha fokus på å oppdage og stoppe alle former for negative handlinger og begynnende mobbeatferd, slik at det ikke utvikler seg til uheldig samhandlingsmønster som over tid resulterer i mobbing.

Viktig å tenke gjennom:

- Hvordan ville du ha likt at ditt barn er det eneste som aldri blir bedt i bursdag?
- Hvordan ville du likt at ditt barn overses/omtales negativt av andre foresatte?
- Hvordan ville du likt at ditt barn diskuteres rundt andres middagsbord?
- Hvordan ville du likt at ditt barn blir kommentert negativt i garderoben mens det hører på?
- Hvordan ville du likt at ditt barn aldri blir bedt med andre hjem?

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. I vår barnehage arbeider vi kontinuerlig med vurdering, der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna.

Når barnehagen gjennom året jobber med egenvurdering, tas det utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn, i alle aldersgrupper, får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen.

I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? Rammeplanen om [progresjon](#).

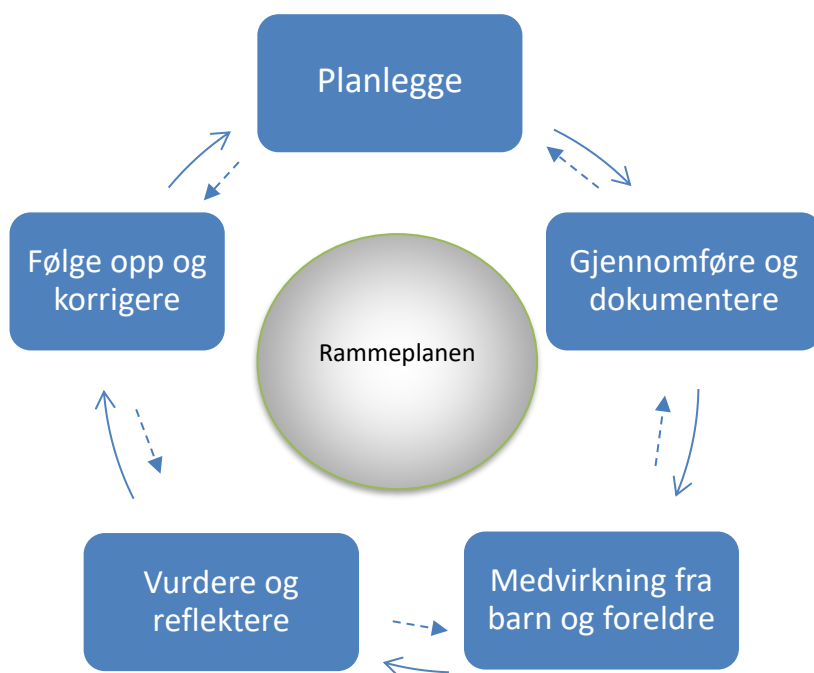
Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon er det den pedagogiske dokumentasjonen som vektlegges, da den rommer mulighet for endring og utvikling av praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi gitt noen punkter for egenvurdering innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon i vår barnehage:

Under hvert fagområde har vi satt opp aktiviteter/tema med progresjon for hver aldersgruppe (se vedlegg). Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve framgang. Utfordringene skal være tilpasset det enkelte barn slik at det blir spennende, men ikke for vanskelig.

Observasjonsskjemaet Alle Med er et redskap vi bruker på alle barna, og det hjelper oss til å følge med på om barna utvikler seg som forventet. Slik kan vi fange opp barn som ikke har forventet utvikling, og iverksette tiltak for å stimulere dette. Vurderinger om det enkelte barns utvikling, og om hvordan barnegruppen fungerer gjør vi kontinuerlig. Vi bruker avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager i dette arbeidet.

For å kunne vurdere arbeidet vårt, trenger vi tilbakemeldinger og informasjon fra foreldre og foresatte om hva som fungerer bra og hva som fungerer mindre bra. Gjennom Brukerundersøkelsen får foreldre og foresatte si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. De svarene vi får her, bruker vi både for å forbedre oss og for å beholde det som er bra, i tillegg til videre planlegging i barnehagen.

Eksempler på hvordan progresjon kommer til uttrykk i vår barnehage:

Leker og utstyr i barnehagen blir fordelt ved å ta utgangspunkt i aldersinndelingen vi har. Hver avdeling har et godt utvalg av leker og utstyr som passer til sin aldersgruppe. I samlinger og andre opplegg på avdelingen blir barnegruppene delt etter alder og modning, og vi legger vekt på at barna skal bli introdusert for bøker, spill og aktiviteter ut fra eget ståsted.

Vi observerer barnas lek her-og-nå, og tilfører leker og utstyr etter hva barna viser interesse for. Det kan være dyr, biler eller kopper og kar. Vi legger også til rette for og inspirerer leken ved å tilføre nytt utstyr/materiale, når vi ser at det er nødvendig.

Tabell som illustrerer eksempler på progresjon

	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Kropp, bevegelse, mat og helse	Håndvask Bevegelse i ulendt terreng Sang og bevegelse Maling Hinderløype Gymrom Kroppskontakt Naturlig berøring	Dotrening Perling Maling Trehjuls sykkel Kroppen min Hinderløype Sang og bevegelse Kroppskontakt Naturlig berøring	Hygiene Finmotorikk Organiserte grovmotoriske aktiviteter Matlaging Klippe	Kroppen min/hvordan barn blir til Dans Føleboks Lydlotto Våren: Toppturer Minirøris 3+4	Hygiene Svømming Toppturer Alene i ballbingen Personlige grenser Førstehjelp
Kommunikasjon, språk og tekst	Rim og regler Sanger Pekebøker Turtaking Kroppsspråk	Rim og regler Sanger Lese bøker Eventyr Snakkepakken Turtaking Samtaler Kroppsspråk	Rim og regler Sanger Lese bøker Snakkepakken Gode samtalesit. («Fortell») Tegn som støtte Smågrupper	Bøker og eventyr Snakkepakken/ språksprell Ulike språk Dagen i dag Ulike media Kamera /nettbrett	Lekeskriving Data/media Spill Snakkesamlinger Lese bøker Førskolegrupper Engelsk
Kunst, kultur og kreativitet	Brukskunst Sang, rytmer og dans Modelkitt Ulik typer maling og teknikker Jobbe med/i sand og snø	Brukskunst Sang, rytme og dans/drama Modellkitt Ulike typer maling/teknikker Bli kjent med ulike materialer Jobbe med/i sand og snø	Bli kjent med ulike materialer Sang, dans og rytme Meg selv Drama Jobbe med naturmateriell	Bli kjent med ulike materialer (kull, leire, maling, tusj) Foto Trykk Drama	Drama med utkleddning

Natur, miljø og teknologi	Eksperimentere med vann Studere småkryp Turer Se på ulike dyr	Ute i all slags vær Småkryp Turer Se på dyr <u>Eksperimentere:</u> Fryse vann i ballong Såpebobler Sugerør i vann (blåse med og uten såpe) Sugerør og fjær (blåse) Årstidene	Respekt for levende dyr Eksperimentere med vann Besøke strendene (mating av svaner, fiske krabber) Årstidene kildesortere	Kildesortere Spikke	Snekre Spikke Finn meg Respekt for naturen
Etikk, religion og filosofi	Markere ulike høytider Vise nestekjærlighet Være sammen	Respekt for hverandres ulikheter Markere ulike høytider Hjelpe barn i konfliktsituasjoner Besøke kirka Undre seg sammen Nestekjærlighet Være sammen	Være sammen Markere ulike høytider Hjelpe barn i konfliktsituasjoner Vise nestekjærlighet	Respekt for levende liv Høytider Nestekjærlighet Være sammen	Nestekjærlighet Hvordan være en god venn Besøke kapellet Høytider Være sammen
	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Nærmiljø og samfunn	Markere FN dagen i barnehagen Bruke nærmiljøet Samisk kultur	Livsglede for eldre Markere FN dagen Bruke nærmiljøet Tannlegebesøk for 3 åringene Samisk kultur	Livsglede for eldre Markere FN dagen Bruke nærmiljøet Besøke arbeidsplasser	Hvor bor jeg? Kart Livsglede for eldre	Besøke skoler og sfo Gå til butikken Buen Overnatte i nærmiljøet
Antall, rom og form	Telle fingre og tær Sortere Smelte snø Fryse vann	Smelte snø Fryse vann Ulike volum Telle Telleregler/sanger Sortere Størrelser Bruke matematiske begrep (sirkel, firkant, trekant) Fotografere	Telle Telleregler/sanger Sortere Størrelse Matematiske begrep Memory Rimlotto	Dekke bordet Kalender Tall Sortere Ordensbarn	Spill Matematiske begrep Former Ordensbarn

Årshjul – oversikt over temaarbeid, aktiviteter og fester

Måned	Dato	Tema/aktivitet/fest
August		
September	1. 9.	Fotografering. Obs: kun gruppebilder av avdelingene Foreldremøte med avdeling og felles om tema:
Oktober	24.	FN dag
November	Dato kommer	Trollfest/bokløp
Desember	Dato kommer 13. Dato kommer	Kirkevandring Lucia Nissefest
Januar	Dato kommer	Idrettsdag/skidag
Februar	Dato kommer Dato kommer	Samefolkets dag Karneval
Mars	Dato kommer	Ruge egg – kyllinger, påskeaktiviteter
April		
Mai	Dato kommer 17. Dato kommer	Ruskendag Foreldrekontakter arrangerer barnetoget for vår barnehage Sommerfest
Juni	Dato kommer	Idrettsdag i idrettsparken

Planleggingsdager for barnehageåret 2025- 2026

Planleggingsdagene er sett til:

- 11. august
- 12. august
- 7. november
- 7. april
- 15. mai

På planleggingsdagene er barnehagen stengt. Da jobber personalet med å planlegge og evaluere det pedagogiske arbeidet i barnehagen, øke sin kompetanse eller gjøre praktiske arbeid i barnehagen som er nødvendig for å kunne gi et godt pedagogisk tilbud til barna.

Tips til ressurser og verktøy for personalet

Kvalitet i barnehagen: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/stotte-og-tilbud-for-kvalitet-i-barnehagen/>

Barnehagemiljø : <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/barnehagemiljo/>

Digital praksis: https://bibsyst.instructure.com/search/all_courses?design=udir#337

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO): <https://nafo.oslomet.no/barnehage/>